

Bet. o. f. t. beslutn. vedr. opretholdelse af Rådet for Bedre Madkvalitet

Til beslutningsforslag nr. B 51. Betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 17. april 2002

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om opretholdelse af Rådet for Bedre Madkvalitet

[af Ritt Bjerregaard (S) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 15. januar 2002 og var til 1. behandling den 5. februar 2002. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til fødevarerministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF, KF, EL og KRF) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Venstres, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget har noteret, at formålet med Rådet for Bedre Madkvalitet var at fremme mangfoldigheden og kvaliteterne i den danske madkultur. Rådet havde bl.a. som opgave at styrke lysten til at fremstille, handle med, tale om, indkøbe og nyde råvarer såvel som forarbejdede produkter. Desuden skulle rådet udvikle en ny frivillig kvalitetsmærkningsordning.

V, DF og KF anser det ikke for en statsopgave at påvirke udviklingen af bedre madkvalitet på et

niveau defineret som i formålsbeskrivelsen for Rådet for Bedre Madkvalitet.

Enhedslistens medlem af udvalget finder, at Rådet for Bedre Madkvalitet er sat i søen bl.a. for at skabe et nyt fødevarer kvalitetsmærke. Det er der nogen, der mener er nødvendigt efter fiaskoen med det heldigvis hedengangne kødkvalitetsmærke: den blå lup, som hverken producenter eller forbrugere havde tillid til. Den blå lup var kvalitetsmærket, der anvendte skattekroner på helsidesannoncer i landsdækkende aviser bl.a. for at vise, at kødet kom fra en gris med krølle på halen.

Virkeligheden var bare, at hovedparten af grisene ikke kunne have krølle på halen, fordi den var klippet af, som grisehaler nu engang bliver i det konventionelle landbrug. Grisehalerne klipper man af (kuperer) i stedet for at gøre en indsats for, at grisene har det så godt, at de ikke har lyst til at bide hinanden i halerne. Ikke nok med det: Fødevarerministeriet, der promoverede kødkvalitetsmærket, gjorde sig svære anstrengelser for at bilde folk ind, at kødkvalitetsmærket skam garanterede bedre dyrevelfærd end den økologiske produktionsmetode.

Enhedslisten var dengang nødt til at anklage den daværende fødevarerminister for vildledende markedsføring af kødkvalitetsmærket den blå lup. Det var meget uheldigt for ministeren, fordi Fødevarerministeriet på det tidspunkt havde en kampagne i gang, der skulle bekæmpe vildledende markedsføring fra industriens side.

At skabe kvalitetsfødevarer kræver nu engang, at udgangspunktet er i orden; at der ikke er giftrester i grønsagerne og medicinrester i kødet, og at skinkerne fik motion, da de var levende. Kort sagt mener Enhedslisten ikke, det giver mening at diskutere bedre madkvalitet uden at tage udgangspunkt i økologien.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF og RV) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget beklager meget, at fødevarerministeren ikke har haft vilje til at fastholde Rådet for Bedre Madkvalitet på finansloven, og at rådet derfor nedlægges.

Rådet for Bedre Madkvalitet er et vigtigt element i sikringen af høj kvalitet og omtanke i dansk fødevarerproduktion og politik til gavn for professionelle såvel som private.

Under førstebehandlingen fremførte Venstres ordfører gentagne gange, at Rådet for Bedre Madkvalitet var udtryk for smagsdommeri, og at Venstre på den baggrund fandt rådet overflødig. Rådsmedlemmernes opgave har imidlertid aldrig været at være en flok smagsdommere med opgaven at fortælle os alle sammen, hvad der er fint og fornemt at spise. Tværtimod har det været at sætte fokus på og fremme den gode kvalitet – til glæde for den enkelte, til gavn for livskvaliteten og med den konsekvens, at risikovilligheden i produktudviklingen og mangfoldigheden i udbuddet ville blive forøget. Helt præcist skulle arbejdet koncentreres sig om tre områder: mærkning, kommunikation og innovation.

S og SF finder det stærkt kritisabelt, at fødevarerministeren ikke følger sine tidligere udtalelser om at finde alternative finansieringsmåder for at opretholde Rådet for Bedre Madkvalitet og i stedet lader det være op til erhvervet og andre private investorer at sikre den danske madkvalitet. Formålet med Rådet for Bedre Madkvalitet var som bekendt at skabe kvalitet i danske fødevarer og dermed fremme alt fra ernæring og eksportmuligheder til den enkelte ældres oplevelse af måltidet på plejehjemmet. Rådet for Bedre Madkvalitet sigter således – i modsætning til, hvad Venstres Henrik Vestergaard giver udtryk for – samfundsmæssigt bredere end blot at fremme kvaliteten af det enkelte fødevarerprodukt. Derfor er det en opgave, som samfundet som helhed har interesse i. S og SF kan tilslutte sig, at det ikke er en statslig opgave at diskutere og fast-

lægge kvalitetskriterier etc. Men det er statens opgave at sørge for, at disse opgaver bliver varetaget. Derfor ønsker vi, at støtten til det uafhængige Rådet for Bedre Madkvalitet fortsætter.

Det vil blot koste 3,2 mio. kr. at opretholde bevillingen til Rådet for Bedre Madkvalitet og dermed sikre, at dansk fødevarerpolitik fortsætter som en helhedspolitik, hvor ernæring, kvalitet, samvær og debat om fødevarer kvalitet går hånd i hånd. S og SF beklager, at fødevarerministeren finder det vigtigere at kompensere landmænd for oprettelse af bufferzoner i miljømæssigt udsatte områder og give kompensation for BSE end at sikre en sammenhængende fødevarerpolitik, der er til gavn for såvel private som erhverv.

Fødevarerministeren synes at mene, at det er op til forbrugerne og industrien at sørge for, at der er kvalitet i danske fødevarer. S og SF beklager denne indstilling. For med den er Fødevarerministeriet gået tilbage til hovedsagelig at være et erhvervs ministerium.

Det Radikale Venstres medlem af udvalget finder, at de danske madvaner stadig er præget af for meget fedt mad og for uvarieret kost. Undersøgelse efter undersøgelse påviser i disse måneder, at det årligt koster samfundet milliarder af kroner, at danskerne spiser usundt – for ikke at tale om omkostningerne for det enkelte menneske. Ydermere har fedme og dårlig ernæring socialt slagside. Det er oftest de dårligst bemidlede, der rammes, hvilket indikerer, at dårlig mad også handler om sociale problemer og om at vokse op i et belastet miljø.

For alle disse forhold gælder, at der er brug for en bred forebyggende indsats, og for, at denne indsats sker fra samfundets side og starter tidligt i børnenes liv. De tre ordninger, som regeringen nu ønsker at nedlægge, har alle haft dette perspektiv, og de er alle kendetegnede ved, at man ved at investere et millionbeløb kan spare et milliardbeløb. Under alle omstændigheder har de sidste ti års udvikling vist, at vi ikke bare kan lade stå til og tro, at den gode udvikling kommer af sig selv. Derfor håber Det Radikale Venstre, at regeringen og/eller dele af dens parlamentariske grundlag vil besinde sig og være parate til at støtte de ordninger, der omhandles i beslutningsforslagene nr. B51 - B53 – eller andre initiativer – så vi sikrer en bæredygtig og socialt afbalanceret udvikling i den danske madkultur. Det radikale Venstre kan derfor støtte beslutningsforslaget.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at kom-

me med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Jens Kirk (V) nfm. Jens Christian Larsen (V) Inger Støjberg (V) Henrik Vestergaard (V)

Christian H. Hansen (DF) fmd. Jørn Dohrmann (DF) Else Theill Sørensen (KF)

Carina Christensen (KF) Ole M. Nielsen (KRF) Erik Mortensen (S) Henrik Dam Kristensen (S)

Nicolai Wammen (S) Ole Vagn Christensen (S) Ritt Bjerregaard (S) Kristen Touborg (SF)

Martin Lidegaard (RV) Keld Albrechtsen (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	57*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9		

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende B 51

Bilagsnr.	Titel
1	Meddelelse om tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
2	Spm. 1 om, hvilke initiativer ministeren vil tage for at styrke den danske madkvalitet og dermed producenternes muligheder for at udvikle og sælge kvalitetsprodukter herhjemme og til eksport, til fødevareministeren Spm. 2 om, hvordan ministeren vil sikre, at der findes information om forskningsresultater og rådgivning i forbindelse med udvikling af produktionsmetoder, til fødevareministeren
3	Svar på spm. 1 om, hvilke initiativer ministeren vil tage for at styrke den danske madkvalitet og dermed producenternes muligheder for at udvikle og sælge kvalitetsprodukter herhjemme og til eksport, fra fødevareministeren Svar på spm. 2 om, hvordan ministeren vil sikre, at der findes information om forskningsresultater og rådgivning i forbindelse med udvikling af produktionsmetoder, fra fødevareministeren
4	1. udkast til betænkning
5	2. udkast til betænkning